

INNSPILL TIL LIEDUTVALGET FRA PRØVENEMDA I MØBELTAPETSERERFAGET

Organisering av utdanning i små håndverksfag

- 2+2 modellen gir for kort læretid. Modellen forutsetter kompetanse på veldig mange fag hos lærere i skolen. Lærlingene i små fag får kjennskap til faget sitt først på tredje år. Dette vil i praksis gi en utdanning forkortet med to år. Omlegging til tekstilfokus andreåret har ingen reell del i læretiden da de fleste lærere har kjole-og draktkompetanse og allikevel ikke kan dekke de små fagene.

Aktuelle løsninger kan være hyppigere bruk av/system for praksisperioder ved aktuelle bedrifter- dette gir en meget innføring i faget først og fremst, men også et høyst reelt bilde av hva arbeidsdagen byr på i det aktuelle faget.

Man kan også hyre inn eksterne lærekrefter i form av yrkesutøvere i fag som ikke kan formidles godt nok av skolens lærekrefter.

I møte med kollegaer i de små håndverksfagene synes det som en felles utfordring at læretiden er for kort i bedrift. Tilbudet om særløpsordninger bør være tydeligere for disse fagene. Yrkeslivet for utøvere av små håndverksfag er ofte som selvstendig næringsdrivende, to års utdanning kan ikke gi hverken dybdelæring, tid til opparbeiding av kompetanse eller faglig innsikt nok til utøvelse av fagene.

Ansvar og kvalitetskontroll for opplæring i bedrift. Godkjenning av lærebedrifter spesielt, manglende konsultasjon med fagfolk generelt.

- Det er et sprik mellom regelverket og handling i fylkekommunene. Vi ønsker det sterkt oppfordret at fylkene bruker yrkesutvalg/prøvenemd som konsultasjon ved godkjenning av læresteder. Dette gjøres faktisk ikke i dag. Uten fagbasert godkjenning av lærebedriftene sparker man ikke bare bena under godkjenningsordningen, men man sørger samtidig for å sette utdannelsen i håndverksfagene i fare. Det er direkte uforsvarlig å tilby elever læreplass der man ikke kjenner kvaliteten. Fylkene som står for godkjenning av læresteder må kunne stå inne for kvaliteten i utdanningen. Oppnevnt til denne oppgaven står Yrkesopplæringsnemda, men her sitter ingen fagfolk(!) og man kontaktes heller ikke for konsultasjon. Det nærmer seg uforståelig at man som byråkrat kan godkjenne en lærebedrift og ta ansvar for lærlingens opphold her uten å vite hva man ser etter. Videre benyttes gjerne opplæringskontorer som kan bygg og anlegg osv også i de små fagene, disse har ikke riktig bakgrunn for oppfølging av lærlingen som dermed står alene i evt faglige utfordringer i bedriften, og kvalitetskontrollen i løpet av utdanningen er fraværende.
- Ved oppgaver som godkjenning av lærebedrifter, oppfølging i løpet av læretiden (halvårssamtaler) og prøvenemdsarbeid må fylkeskommunene knytte til seg fagfolk for å sikre kvalitet i utdanningene. Vi skulle gjerne sett et system der de ulike fagmiljøene hadde konsulentgrupper med ressurspersoner som kunne hjelpe fylkeskommunene med disse oppgavene som man åpenbart må ha fagutdannede konsulenter til å utføre. Disse kunne vært tilgjengelige for flere regioner slik at man sikrer lik kvalitet i hele landet. Legger ved en link til beskrivelse av faglige utvalg slik de fungerer i danske fagutdannelser.
<https://uvm.dk/erhvervsuddannelser/ansvar-og-aktoerer/raad-og-udvalg/faglige-udvalg-og-lokale-uddannelsesudvalg>
- Forøvring stiller vi oss bak FRDH sitt innlegg om økt fagkompetanse hos lærere på yrkesfag, bedret mulighet for voksne til å få kompetanse i yrkesfagene og regionale

utdanningsteder. Disse regionale stedene kunne også fungere som samlingsteder for mindre fag der det er få møtepunkter for fagmiljøet. Det kunne gjort fagpersoner lettere tilgjengelig for fylkeskommunene (se nevnet punkter) og det kunne forhindre at mange lærliger lider under fylkenes nevnte manglende kompetase på småfag.

Nina Hurum

Siri Stjernløf Anstensen